
Solomon Andria, *Romans* [Africa Bible Commentary Series] (Grand Rapids: Zondervan/HippoBooks, 2012), xx + 315 p., \$ 21.99 (ISBN 9789966003065).

De verschijning van het eendelige Africa Bible Commentary in 2006 was tegelijk een mijlpaal en een nieuw begin. John Stott zei in een voorwoord bij dit commentaar: 'One of the most significant recent developments in the churches of Africa is the rise of sound biblical scholarship' (vii). Dit monument van Afrikaanse bijbelwetenschap krijgt nu een vervolg in de Africa Bible Commentary Series. Tot nu toe verschenen er drie commentaren in deze serie op de volgende bijbelboeken: 1-2 Timotheüs en Titus, Galaten en Romeinen.

Solomon Andria was een van de redacteurs van het eendelige werk uit 2006 en hij is de auteur van dit commentaar op Romeinen. Andria komt oorspronkelijk uit Madagascar, maar woont nu in Ivoorkust waar hij leiding geeft aan de afdeling Dogmatiek van 'La Faculté de Théologie Evangélique de l'Alliance Chrétienne'. Hij deed zijn masters aan de FLTE in Vaux-sur-Seine in Frankrijk en behaalde zijn 'PhD in Missiology' aan de Unisa in Zuid-Afrika.

Andria voldoet aan de doelstellingen van deze commentarenreeks: hij schrijft toegankelijk en geeft veel voorbeelden vanuit Afrika. Daarnaast is het commentaar ingedeeld in 42 'preachable units' en staan er bij elke unit discussievragen die vaak op de Afrikaanse context ingaan. De auteur behandelt kort de voorvragen van de Romeinenbrief en geeft in 387 eindnoten literatuurverwijzingen en toelichting bij de Griekse tekst. Hij verwijst veel naar Franstalige literatuur. Al met al is het een gebruikersvriendelijk en pastoraal commentaar geworden met veel nadruk op de praktijk van het leven, bedoeld met name voor bijbelstudie en preekvoorbereiding. Andria ziet de Romeinenbrief als een 'treatise on doctrine'. Paulus kiest deze vorm omdat '... justification by faith would have been a completely new idea to believers in the first century' (1). Welke (theologische) keuzes maakt Andria in dit commentaar? Ik geef een paar voorbeelden. In Romeinen 3:21-31 kiest de auteur voor een klassieke (zo u wilt: reformatorische) uitleg. Er valt geen New Perspective te bespeuren in zijn uitleg bij deze verzen: 'Jesus Christ paid the ransom that satisfied the demands of justice' (71).

Over welke worsteling tussen het goede en het kwade heeft Paulus het in Romeinen 7:13-25? De auteur geeft een aantal mogelijkheden en kiest er dan voor dat Paulus niet zijn eigen ervaring weergeeft, maar het 'ik' als stijlmiddel gebruikt. Hij beschrijft mensen die de wet kennen en met veel moeite tegen de zonde strijden. 'Some are Jews and some are believers who do not yet know the power of the Holy Spirit'. Hij voegt er pastoraal aan toe: 'Yet it must be said that all of us [...] have been in this category at one time or another in our lives...' (133).

Hoe ziet Andria de rol van Israël volgens de Romeinenbrief? Uit ervaring weet ik dat 'Israël' voor veel Afrikaanse gelovigen niet meer dan een historisch begrip is. Voor zover ik weet, bestaat er geen 'Israël-theologie' in Afrika. Opvallend is dat de auteur de hoofdstukken 9-11 niet apart neemt, maar indeelt bij een groter geheel, van 9:1 tot 15:13. Andria is bij dit onderwerp voorzichtig en terughoudend. Bij 11:15 zegt hij: 'Many questions remain, but what we can say is that faith is still the basis for the justification of every Jew. [...] The Jews [...] will come to know and accept Jesus and become part of the church that Paul calls the true Israel' (205).

Dit boek helpt de lezer om de boodschap van Romeinen toe te passen in de context van Afrika. Dat maakt het bijzonder waardevol voor een Afrikaans publiek. Er komen veel onderwerpen voorbij: vooroudergeloof, lijden, welvaartsevangelie, zondebesef, corruptie en legalisme. Als het over eenheid tussen Joden en heidenen in de Vroege Kerk gaat (bij 4:16), dan stelt Andria: 'If only some of our churches in Africa were more like them when it comes to issues of ethnicism, tribalism and regionalism!' (84).

Sommige onderwerpen die hij aansnijdt, gelden net zo goed voor westerse kerken. Zo zegt hij in een excurs over Praise and Worship: 'Unfortunately, many of the hymns we sing in our African churches today are more concerned with emotions than with content. We need to think more deeply about the concept of praise and to develop a theology of praise...' (235).

Voor degene die eens met 'Afrikaanse ogen' naar de Romeinenbrief wil kijken, is dit een opbouwend en soms verrassend commentaar.

Zuid-Soedan J.A. Haasnoot